

**STANDARD
& POOR'S
RATING SERVICES**

RatingsDirect®

(Město) Ostrava

Hlavní úvěrový analytik:

Mariamena Ruggiero, Milan (39) 02-72111-262;
mariamena.ruggiero@standardandpoors.com

Druhá kontaktní osoba:

Felix Eigel, London (44) 20-7176-6780; felix.eigel@standardandpoors.com

Obsah

Odůvodnění

Výhled

Srovnávací analýza

Institucionální rámec: „Rozvíjející se, ale zdravý”

Hospodářství: Třetí největší české město, ale ekonomické ukazatele pokulhávají za tuzemským průměrem

Řízení financí: Neutrální pro úvěr, udržitelné dobrou rezervou a správou likvidity

Rozpočtová pružnost: Omezená, protože hlavní příjmové položky se rozhodují centrálně

Rozpočtová výkonnost: V období 2014 - 2015 se očekává dobrá rozpočtová výkonnost

Dluhové zatížení: Pravděpodobně zůstane po umoření dluhopisů v červenci 2014 středně vysoké

Omezená rizika spojená s podmíněnými závazky

Související kritéria a průzkum

Ostrava (město)**Úvěrové hodnocení vydavatele**
A+/stabilní/A-1**Odůvodnění**

Hodnocení města Ostravy vyjadřuje náš názor na „velmi pozitivní“ likvidní pozici v definici našich kritérií, a to i přes nedávné zvýšení očekávaných splátek dluhů. Tyto jsou podporovány dobrou rozpočtovou výkonností města, středním dluhovým zatížením a omezeným rizikem souvisejícím s podmíněnými závazky. Hodnocení je snižováno omezenou rozpočtovou pružností města a hospodářstvím, které stále pokulhává za podobnými tuzemskými i evropskými městy. V podmínkách řízení dluhů se Ostrava stále více uchyluje k financování investičních projektů krátkodobým zadlužením. Finanční řízení města má neutrální dopad na toto hodnocení a dá se hlavně charakterizovat dobrou rezervou a likvidní politikou.

Ostrava je třetím největším městem České republiky, ale její ekonomické ukazatele zůstávají pozadu za národním průměrem. Ekonomické ukazatele Ostravy zůstávají pod ukazateli podobných tuzemských měst (Brna a Prahy) díky historickému soustředění svého hospodářství na těžký průmysl, který se v 90. letech minulého století výrazně omezil. Regionální HDP na osobu v Moravskoslezském kraji, ve kterém Ostrava leží, dosáhlo na konci roku 2011 (Kč) 318.155 českých korun (asi \$17.982), neboli 86,9% národního průměru.

Na institucionální rámec českých měst nahlížíme jako na „rozvíjející se, ale zdravý“, což je podporováno dobrou transparentností a přiřazením zodpovědnosti, ale také odpovídající rovnováhou příjmu a výdajů. Zaznamenáváme však absenci výjimečné systematické podpory měst v případě finančních potíží.

Pružnost českých měst je omezená a rozpočtová výkonnost značně závisí na tuzemském HDP a na zákonech, které ovlivňují místní daně a dotace. Hlavními zdroji příjmů Ostravy jsou sdílené daně s centrální vládou (CG), které tvořily v roce 2012 64% provozních příjmů. V letech 2012 a 2013 Ostrava ztratila část své daně z přidané hodnoty díky rozhodnutí CG zvýšit tuto sazbu. V roce 2013 stálo město před snížením sdílených daní ve výši 160 milionů Kč, které odešly menším městům, a ztratilo 40 milionů Kč dotací CG na školní zařízení. Ostrava se s tím v roce 2012 částečně vyrovnala stanovením poplatku hráčské licence. Bereme na vědomí snahu Ostravy ovládat výdaje zvýšenou kontrolou svých satelitních společností, i když pružnost spočívá hlavně na straně příjmů.

Domníváme se, že rozpočtový výkon města zůstane v období 2013 - 2015 robustní, a to i přes mírné zhoršení v roce 2013 způsobené především snížením daně a dotací. Pak očekáváme v roce 2014 a 2015 postupné zlepšení prostřednictvím ekonomického oživení. Předpovídáme, že provozní marže zůstanou v roce 2013 asi na 12% provozních příjmů a v roce 2015 se zvýší postupně na 15%. Věříme, že toto očekávané zlepšení, spolu s nižšími investičními výdaji v letech 2014 a 2015, díky dokončení finančního programu EU 2007 - 2013, povede v roce 2015 na kapitálových účtech k přebytku 2,7% celkových příjmů. V roce 2013 očekáváme zvýšení daněmi zajištěného dluhu, který zahrnuje přímý dluh města a záruky udělené napůl veřejné společnosti na státní granty v hodnotě 50 milionů Kč, o více než 10%, což představuje 73% konsolidovaných provozních příjmů. Věříme, že dluhové zatížení v roce

2014 výrazně klesne díky splacení dluhopisů a v roce 2015 zůstane na 40% celkových provozních příjmů.

Mimorozpočtové závazky Ostravy považujeme za střední. Městské satelitní společnosti jsou obecně dobře řízené a jsou bez dluhů. Uvědomujeme si také, že Ostrava není vystavená významným žalobám ani rizikům v oblasti životního prostředí.

Likvidita

Likvidní pozici Ostravy považujeme za „velmi pozitivní“. Věříme, že průměrné měsíční čisté peněžní prostředky města v roce 2012 a vklady přinášející úrok, tak jak existují k 31. březnu 2013, pokryjí v roce 2013 požadavky dluhové služby 2,8 krát.

V našem základním scénáři se konsolidovaná dluhová služba města, včetně obvodů, zvýší v roce 2013 asi na 4% a v roce 2014 na 34% z nízkých 3% v roce 2012. V roce 2014 město uhradí dluhopisy a začne splácet první tranši amortizačních půjček od Evropské investiční banky (EIB). Očekáváme dluhovou službu ve výši 5% - 6%, a to až konce roku 2015, protože Ostrava bude splácet postupné tranše půjček EIB následně po ukončení pětiletého čekacího období a vlastní směnky z let 2012 - 2014, které mají relativně krátkou splatnost.

Přes zvyšující se úhrady dluhů, očekáváme, že likvidní pozice Ostravy zůstane robustní.

Přístup Ostravy k externí likviditě považujeme v kontextu odolného bankovního sektoru České republiky za dostačující. Tuzemskému českému bankovnímu sektoru přiřazujeme bankovní hodnocení rizika „4“ („1“ je nejnižší riziko a „10“ je nejvyšší; viz „Aktualizace hodnocení bankovního odvětví země: květen 2013“ vydaná 6. května 2013 RatingsDirect).

Výhled

Stabilní výhled vyjadřuje náš základní scénář, ve kterém si Ostrava zachová v období 2013 - 2015 silnou rozpočtovou výkonnost, a to díky tuzemskému oživení hospodářství. Náš základní scénář také předpokládá, že likvidní pozice Ostravy zůstane „velmi pozitivní“, což je zdůrazněno silným generováním peněžního toku.

V případě, že by se provozní marže Ostravy zhoršila v letech 2014 a 2015 pod 10% provozních příjmů po bezprecedentním snížení tuzemského HDP, nebo po velké změně fiskální politiky města, která by zvýšila schodek po kapitálových účtech nad 5% celkových příjmů, zvážili bychom akci negativního hodnocení. Takové podmínky by mohly zvýšit daněmi zajištěný dluh Ostravy nad 60% konsolidovaných provozních příjmů, nebo by mohly vyčerpat peněžní rezervu a tím oslabit likvidní pozici města.

Srovnávací analýza

V rámci země je město Ostrava hodnoceno na stejné úrovni jako Praha a Brno, ale o dva body výše než město Olomouc.

Majetkové ukazatelé Ostravy jsou nižší než ukazatelé Prahy a Brna a podobají se Olomouci. Hospodářství Ostravy se postupně diverzifikuje od průmyslu k terciální sféře, ale podobně jako Olomouc, ekonomická diverzifikace je stále slabší než u velkých tuzemských měst v této

zemi. Stejně jako Brno a Praha však Ostrava vykazuje lepší finanční ukazatele než Olomouc, což vysvětluje rozdíl hodnocení.

V porovnání s podobnými mezinárodními městy nabízí užitečné srovnání město Milano, protože Ostrava i Milano fungují ve „zdravém, ale rozvíjejícím se“ institucionálním rámci. Naznačená úvěrová úroveň Milana, což je úvěruschopnost při absenci nezávislého omezení (momentálně BBB+) a+, podobně jako hodnocení Ostravy.

Likvidita je v obou případech „velmi pozitivní“ podle definic našich kritérií a obě města mají velmi dobré poměry krytí dluhové služby.

Ostrava má lepší finanční ukazatele a nižší úroveň dluhů než Milano a její průměrná provozní marže v období 2010 - 2014 je 13,44% v porovnání s 0,6% Milana. Silnější provozní marže umožňují Ostravě zachovávat nižší schodky po kapitálových účtech (-1,04% proti -3,5% Milana) a daleko nižší dluhové zatížení.

Milano si však užívá daleko bohatšího hospodářského prostředí s HDP na osobu více než 2,5 krát vyššího než Ostrava, což vysvětluje podobnou úvěruschopnost přes nižší finanční ukazatele Milana.

Tabulka 1

(v milionech €)	Ostrava (město)	Brno (město)	Praha (město)	Milano (město)	Olomouc (město)
Úvěrové hodnocení vydavatele	A+/stabilní/A-1	A+/pozitivní/A-1	A+/pozitivní/A-1	BBB+/negativní/-	A-/pozitivní/A-2
-Pětileté průměry (aktuální údaje dvou let, současný rozpočet, a dvouletá předpověď společnosti Standard & Poor's)-					
Provozní zůstatek (% upravených provozních příjmů)	13,91	20,00	28,08	(0,35)	2,80
Zůstatek po kapitálových účtech (% celkových upravených příjmů)	(0,23)	10,57	1,35	9,05	(9,44)
Konec roku					
Provozní příjmy	351 [2012]	406 [2012]	2.009 [2012]	2.390 [2011]	71 [2012]
Upravitelné příjmy (% provozních příjmů)	21,68 [2012]	14,83 [2012]	10,68 [2012]	23,74 [2011]	27,93 [2012]
Kapitálové výdaje (% celkových výdajů)	26,25 [2012]	24,79 [2012]	28,20 [2012]	22,77 [2011]	29,52 [2012]
Přímý dluh (na konci roku)	224 [2012]	229 [2012]	1.214 [2012]	2.993 [2011]	71 [2012]

Přímý dluh (% provozních příjmů)	63,74 [2012]	56,45 [2012]	60,33 [2012]	125,24 [2011]	99,12 [2012]
Daněmi zajištěný dluh (na konci roku)	224 [2012]	233 [2012]	1.214 [2012]	3.853 [2011]	89 [2012]
Daněmi zajištěný dluh (% konsolidovaných provozních příjmů)	63,74 [2012]	57,43 [2012]	60,33 [2012]	132,72 [2011]	122,69 [2012]
Úrok (% provozních příjmů)	2,25 [2012]	1,16 [2012]	2,96 [2012]	4,91 [2011]	2,51 [2012]
Dluhová služba (% provozních příjmů)	2,25 [2012]	3,96 [2012]	5,43 [2012]	9,92 [2011]	15,07 [2012]
Místní HDP (nominální) na osobu (USD) (jednotky)	17.979 [2011]	N/A	N/A	49.045 [2010]	N/A
Populace	297.421 [2012]	N/A	N/A	1.240.173 [2011]	99.499 [2011]
Míra nezaměstnanosti (%)	13,10 [2012]	N/A	N/A	5,80 [2011]	9,40 [2012]

N/A – Nehodí se.

Institucionální rámec: „Vytvářející se, ale zdravý“

Institucionální rámec českých obcí hodnotíme podle naší hodnotící metodiky jako „vytvářející se, ale zdravý“, což je třetí nejlepší ze šesti kategorií.

Předvídatelnost: rozvinutý systém s pokračujícími změnami

Systém je rozvinutý a okrajově se rozvinul. Státní a obecní zodpovědnosti a příjmy se od roku 2001 jasně vymezily, i když průběžně byly zavedeny menší úpravy a změny.

Všechny klíčové změny se řádně diskutují všemi zapojenými stranami a obvykle se oznamují předem s podrobnou kalkulací v podmínkách finančního dopadu.

Obce mají určitou schopnost ovlivnit a odmítnout rozhodnutí CG. Důkazem toho jsou nedávné diskuse o přerozdělení sdílených daní od velkých měst k menším obcím.

Adekvátní rovnováha příjmů a výdajů

Tento systém zůstává značně centralizovaný. Dva hlavní zdroje příjmů českých obcí jsou sdílené daně vybrané na celostátní úrovni a dotace od CG.

Většina daňových sazeb je navíc stanovená CG, což omezuje sazby vlastních obecních daní (tj. daň z nemovitostí). Výsledkem je, že české obce mají omezené daňové pravomoci.

Chápeme, že některé změny ovlivnily strukturu příjmů českých obcí, ale dopad na rovnováhu příjmů a výdajů je minimální:

- V roce 2012 CG centralizovala některé sociální dávky, např. podpory v nezaměstnanosti, které byly předtím vypláceny z místních rozpočtů a které stát městům kompenzoval. Dávky byly v minulosti placeny z označených převodů od CG, ale platy zaměstnanců šly z rozpočtu města bez adekvátní kompenzace ze státního rozpočtu. Tato centralizace měla středně pozitivní efekt pro Ostravu, v roce 2012 přispívá ke snížení osobních nákladů o 1,9%. Pružnost v oblasti poplatků za odvoz odpadů se navíc v roce 2012 zvýšila a česká města mohla tyto poplatky zvýšit nad náklady této služby. I když poplatek Ostravy nekryje náklady této služby (což je nyní případ většiny českých obcí), město se rozhodlo nevyužít tuto možnost příjmů díky momentální recesi.
- V roce 2012 CG zvýšila nižší sazbu přidané hodnoty (DPH) z 10% na 14% a v roce 2013 ji znovu zvýšila na 15%, přičemž nejvyšší sazba byla zvýšena z 20% na 21%. CG původně plánovala dosáhnout sjednocení sazby DPH do roku 2016 na 17,5%. Díky negativním vlivům zvýšení v roce 2012 na spotřebu však jednotná DPH pravděpodobně nebude do tohoto data zavedená. Dopad na města byl omezený, protože přidělené sdílené daně byly sníženy po zvýšení DPH. V roce 2012 byl podíl DPH přidělený obcím snižován z 21,4% na 19,93%, aby se vyrovnal vliv vyšších sazeb DPH.
- V roce 2013 byly sdílené daně přerozděleny od větších měst na ta menší prostřednictvím zákona o změně rozpočtových pravidel. Jde o součást dlouhodobého procesu, který má za cíl dosáhnout větší vyrovnanosti a více příjmů ve prospěch malých měst. Náklady této změny jsou celkem 6,5 miliardy Kč a v roce 2013 to pro Ostravu znamená o 160 milionů Kč nižší sdílené daně. Počínaje rokem 2013 byly navíc zrušeny příspěvky CG na žáka obvodům pro školní zařízení. V případě Ostravy to znamenalo roční převod 40 milionů Kč, které musí nyní pocházet z vlastních příjmů města. V případě Ostravy toto celkové snížení o 200 milionů Kč je částečně kompenzováno novým licenčním poplatkem týkajícím se hazardu, který byl zavedený v roce 2012. Tento poplatek byl v roce 2013 mírně zvýšený a přinesl asi 70 milionů Kč dodatečných příjmů, přičemž v roce 2012 byly vybrány pouze tři čtvrtiny celkové možné částky.

Na straně výdajů mají obce omezenou schopnost ovlivnit své provozní útraty. Ty většinou obsahují výdaje na služby, které musí města poskytovat ze zákona. Platy obecních zaměstnanců jsou navíc stanoveny CG. Existuje však marže k manévrování v podmínkách převodů městským společnostem, pokud jsou tyto společnosti v dobrém finančním stavu a nepůsobí výhradně v rámci akce.

Dobrá transparentnost a stanovení zodpovědností

Transparentnost českých měst považujeme za dobrou. Oddělení zodpovědností a rolí mezi administrativami a obecními úřady je jasné a je stanoveno zákonem. Pro rozpočtové činnosti se využívá peněžní účetnictví a některé prvky přírůstků se používají na „vlastní ekonomické činnosti“. V případě společností vlastněných městem se nekonsoliduje. Pro velká města je povinný externí účetní audit. Města obecně zveřejňují své finanční zprávy a strategie, včetně víceúrovňových rozpočtových výhledů.

CG podpora je středně vysoká a neexistuje žádný rámec pro výjimečnou systémovou podporu

Ministerstvo financí sleduje finance místních a krajských správ v případech finančních obtíží. Pro financování investic se musí využívat půjčky a CG má právo veta v souvislosti s vydáváním tuzemských dluhopisů místními a krajskými správami. Pokud víme, neexistuje žádné omezení pro používání derivátů a žádná kontrola měnového rizika.

Podle českého zákona se neposkytuje výjimečná podpora a intervence CG není povinná. Neexistují žádné formální záchranné postupy a k dispozici jsou pouze omezené fondy pro záchranu obcí. Zjistili jsme, že záchrany nemusí přijít včas (díky dlouhým administrativním postupům) a nejsou povinné. Některá malá česká města měla v minulosti problémy a některá byla státem na dobrovolné bázi zachráněna.

Hospodářství: Třetí největší české město, ale ekonomické ukazatele pokulhávají za tuzemským průměrem

Ostrava je třetím největším městem v zemi a je situována v Moravskoslezském kraji ve východní části České republiky. Ostrava měla na konci roku 2012 podle Českého statistického úřadu 297.421 obyvatel. Populace Ostravy se od roku 2001 pravidelně snižovala o 5,7%, hlavně díky vystěhování a snižujících se narození.

Městská správa, aby zvrátila populační pokles, se zaměřuje na hospodářský rozvoj, přilákáním nových podniků a zlepšení životní úrovně.

Ekonomické ukazatele jsou stále pod tuzemskou úrovní

Ekonomické ukazatele Ostravy zůstávají pod úrovní podobných tuzemských měst (Brna a Prahy) díky soustředění městské ekonomiky na těžký průmysl, který v 90. letech minulého století výrazně poklesl.

Regionální HDP na hlavu dosáhlo na konci roku 2011 v Moravskoslezském kraji 318.155 Kč (\$17 982), neboli 86,9% tuzemského průměru.

Nezaměstnanost je stále vysoká a zvyšuje se. V roce 2011 byla 11,7% a v roce 2012 byla 13,1% (celostátně 8,6%).

Nezaměstnanost v Ostravě je dvakrát vyšší než v hlavním městě Praze. Je výsledkem značné restrukturalizace těžkého průmyslu, která začala počátkem 90. let minulého století a kombinuje se s vlivy ekonomického zpomalení období 2008 - 2009, které ovlivnilo především průmyslovou ekonomiku Ostravy.

Město se tradičně značně spoléhá na těžký průmysl, zvláště ocelářský průmysl. Tento sektor v roce 2012 zajišťoval ve městě 15,2% zaměstnanosti. ArcelorMittal Ostrava a.s., místní dceřiná společnost ArcelorMittal, je hlavním zahraničním investorem a významným zaměstnavatelem ve městě. Zaměstnává celkem 4,8% zaměstnanců.

I když těžký průmysl v Ostravě nadále dominuje místní hospodářské struktuře, tento vliv se postupně snižuje díky nově vybudovaným hospodářským zónám a obchodování, elektronice a automobilním společnostem, které se přesunuly do této oblasti. Opuštěné průmyslové prostory, které jsou k dispozici pro nový rozvoj, neboli „brownfields“, stále představují 8% území Ostravy a ty největší jsou nyní přebudovávány soukromými investory.

Řízení financí: Neutrální pro úvěr, udržitelné dobrou rezervou a správou likvidity

Správa Ostravy má na hodnocení města neutrální vliv. Představuje ji hlavně dobrá rezerva a likvidní politika, i když v podmínkách dluhového řízení se Ostrava uchyluje k financování investičních projektů krátkodobými dluhy a trochu ji chybí dlouhodobé plánování.

Město Ostrava je tvořeno jádrem města a 23 obvody. V analýze úvěruschopnosti Ostravy bereme v úvahu konsolidované účty.

Odpovídající úroveň transparentnosti a zveřejňování

Podle našeho názoru je transparentnost a úroveň zveřejňování adekvátní. Účty města jsou auditovány CG a nezávislým auditorem, což přispívá k externí transparentnosti a úplnosti účtů.

Stále přetrvávají výrazné rozdíly mezi aktuálními a rozpočtovými čísly

Rozdíly mezi aktuálními a rozpočtovými čísly jsou značné díky skutečnosti, že téměř všechny kapitálové dotace a některé provozní dotace nejsou součástími původního rozpočtu a město je zahrnuje do aktualizovaného rozpočtu v prvním čtvrtletí daného roku. Díky potřebě v minulosti upravovat výdaje podle klesajících příjmů, Ostrava přijala opatrnější rozpočty. Příjmy se předpokládají stejně jako výdaje velmi konzervativní. Pokud jsou příjmy vyšší, než počítá rozpočet, výdaje se příslušným způsobem také zvýší.

Poměrně slabé dlouhodobé finanční plánování

Stanoveným strategickým cílem Ostravy je přilákat společnosti a rozvinout místní infrastrukturu pro zajištění hospodářského růstu a pro vytvoření nových pracovních míst. Investiční plán města se zaměřuje na maximalizaci financování EU ve formě strukturálních fondů a EIB tyto projekty financuje. Město své plány upravuje podle rozhodnutí týkajících se poskytnutí spolufinancujících fondů. Rozumíme tomu tak, že většina dlouhodobého plánování projektů závisí na zajištění finančních příslibů od státu a EU. Město tak následně často své projekty upravuje podle obdrženého financování.

Dobrá likvidita a správa rezerv

Správu rezerv a likvidity Ostravy považujeme za opatrnou. Město si udržuje vysokou úroveň provozních peněžních toků a doposud se nikdy nespolehalo na příslibené úvěrové prostředky.

Adekvátní řízení příjmů a výdajů

V roce 2009 město omezilo své provozní útraty prostřednictvím dotací a snížením režie, aby zvládlo snižující se daňové příjmy. Od té doby pokračuje v kontrole růstu provozních nákladů stanovením limitů platů a dotací, zvláště svým městským společnostem.

Ostrava poukazuje na své odhodlání zlepšit veřejné služby, které jsou poskytovány městskými společnostmi. V roce 2009 Ostrava zavedla výběrové řízení na omezení cen organizace. V roce 2011 byla městská společnost veřejné dopravy rozdělena na provozovatele sítě a oddělenou údržbářskou jednotku ve snaze redukovat opakované ztráty. V roce 2013, následně po očekávaném poklesu příjmů, vedení Ostravy stanovilo ad hoc oddělení kontroly městských společností a pro sledování jejich výsledků. Pokud jsou výsledky pod cílovým očekáváním, manažeři neobdrží bonusy. V roce 2014 Ostrava plánuje spojit některé městské společnosti, například, kulturní střediska a sportovní společnosti, aby umožnila poměrné hospodaření. V této fázi nemůžeme pravděpodobně finanční dopad hodnotit.

Krátkodobý dluh se stále více využívá pro financování investičních projektů

Ke konci roku 2012 finanční dluh Ostravy obsahoval dluhopisy Eurobond v hodnotě 100 milionů euro splatné v roce 2014 (44% celkového dluhu) a 2,75 miliardy Kč půjček od EIB (49%). (V roce 2008 Ostrava souhlasila se zřízením úvěru ve výši 3 miliardy Kč od EIB s dlouhodobou splatností a s pětiletým obdobím odkladu splátek. Ke konci roku 2012 město z této částky využilo 92%.) Rozumíme tomu tak, že město tento úvěrový rámec využije pro spolufinancování projektů nárokovatelných v rámci financování EU. Zbývajících 7% ke konci roku 2012 trvajících dluhu města obsahovalo 300 milionů Kč ve vlastních směnkách a dluhu obvodů.

Ostrava se 26. června 2012 rozhodla znovu zajistit celé dluhopisy kombinací dvou peněžních derivátů u Deutsche Bank. Tyto deriváty umožní městu směnit české koruny maximálně za 25,20 Kč za 1 euro, a to i když se hodnota koruny výrazně sníží pod tuto úroveň. Naopak, město bude mít prospěch ze zhodnocení koruny, ale pouze do výše 23,50 Kč za 1 euro. Pokud měna překročí tuto úroveň, pak se cena směny stanoví na 24,80 Kč za 1 euro.

Adekvátní politická a manažerská moc

Vládnoucí koalice Ostravy je obecně dostatečně silná na zavedení reforem a pro včasné přijetí rozpočtů. Dvě třetiny zastupitelstva jsou z České sociálně demokratické strany (ČSSD) a jedna třetina z Občanské demokratické strany (ODS), z největší konzervativní politické strany v zemi. ODS v minulosti dominovala zastupitelstvu, ale i přes přesun moci zůstalo vládnutí hladkým. Politici neočekávají ve volbách plánovaných pro rok 2014 významné změny. Klíčoví zaměstnanci a administrativní pracovníci se mění jen málo, nebo vůbec.

Rozpočtová pružnost: Omezená, protože hlavní příjmové položky se rozhodují centrálně

Rozpočtová pružnost Ostravy je omezená, což je typické pro česká města. Rozpočtová výkonnost značně závisí na vývoji tuzemského HDP a na tuzemských opatřeních, která mohou mít občas dopad na místní daně a dotace. Většina příjmů pochází z tuzemsky přerozdělených sdílených daní a provozní výdaje jsou dost rigidní, i když kontrolu Ostravy nad jejími provozními výdaji hodnotíme pozitivně.

Omezená příjmová pružnost

Pružnost příjmů je v českých městech velmi nízká, protože CG vybírá všechny daně a stanoví hlavní daňové sazby. I když daně pro česká města představují většinu provozních příjmů (v roce 2012 v Ostravě 64%), upravitelné daně jsou omezené. Daň z nemovitostí (2% provozních příjmů Ostravy v roce 2012) představuje jedinou daň, kterou stanoví města, ale i tady je strop určený CG. Následně po rozhodnutí státu v roce 2010 města získala právo zvýšit základní sazbu daně z nemovitostí na pětinásobek. Ostravské obvody se v roce 2012 rozhodly částečně zvýšit místní daň z nemovitostí pro podniky (vybraly navíc 50 milionů Kč), ale ponechat tuto daň beze změny pro domácnosti, a to díky obtížné ekonomické situaci. Je nepravděpodobné, že by tato sazba byla dále zvýšena.

V letech 2012 a 2013 ztratila Ostrava část svých výdělků z DPH, díky změnám daňových sazeb zavedeným CG. V roce 2013 došlo pro město ke snížení sdílených daní o 160 milionů Kč ve prospěch menších měst a ztratilo také 40 milionů Kč v ročních dotacích CG pro školní zařízení. Nový poplatek za hráčské licence pomohl vyrovnat tento dopad ztracených příjmů.

Město má teoreticky určitou pružnost ve stanovení ostatních místních poplatků a příjmů z podnikatelských aktivit. Některé poplatky je však obtížné zvyšovat, včetně poplatku za odvoz odpadů. Vedení města se vyhnulo výrazným navýšením v období ekonomických potíží. V roce 2012 nájemy placené městu vodárnami se zvýšily pro financování oprav infrastruktury. Opět je nepravděpodobné, že by se tyto nájemy opět zvýšily.

Město nemá žádné slovo ohledně státních převodů nebo ohledně většiny kapitálových příjmů, které sestávají z kapitálových dotací EU nebo státu.

Většinou rigidní výdaje

Stejně jako ostatní česká města, Ostrava má pouze malou pružnost v oblasti provozních výdajů, protože stát stanoví minimální standardy zodpovědností měst a platy městských zaměstnanců - v roce 2012 asi 17% provozních výdajů - které obsahují celostátně dojednanou pevnou část podle věku a délky služby.

Město je také předmětem rozhodnutí CG ohledně zvýšení platů zaměstnanců v organizacích financovaných z rozpočtu, jakými jsou například knihovny, divadla a správa lesů.

Přesto však hodnotíme odhodlání vedení Ostravy omezovat výdaje pozitivně. V období 2013 - 2015 neočekáváme zvýšení provozních výdajů nad výhled inflace.

Kapitálové výdaje jsou poměrně rigidní, protože se vztahují částečně k EU sponzorovaným projektům, které již byly započaty. K hlavním projektům Ostravy patří bydlení, školy, čistíčky vod, silnice, zlepšení energetické efektivity domácností a sportovní zařízení. V roce 2015 dojde k ukončení programového období EU 2007 - 2013 a takové investice se sníží asi na 16% celkových výdajů, proti 26% v roce 2012 (asi 1,5 miliardy ve srovnání s 2,7 miliardami v roce 2012).

Rozpočtová výkonnost: V období 2014 - 2015 se očekává dobrá rozpočtová výkonnost

V našem základním scénáři očekáváme v roce 2013 mírné zhoršení provozních marží Ostravy na 11,8% (proti v průměru 15,3% v období 2011 - 2012), a pak postupné zlepšování díky výhledu hospodářského oživení na celostátní úrovni. Tento názor je založený na snížených sdílených daních, díky opatřením CG (viz část Rozpočtová pružnost), a to i přes přísnou kontrolu provozních výdajů, což znamená nepravděpodobné zvýšení nad očekávanou míru inflace.

V období 2014 - 2015 očekáváme, že se marže Ostravy postupně zlepší, díky předpovídanému oživení tuzemského HDP a pokračující kontrole nákladů, v průměru na 13,6% provozních příjmů.

Zůstatek po kapitálových účtech pravděpodobně zůstane v roce 2013 záporný a změní se trochu pozitivně v období 2014 - 2015

Očekáváme, že schodek Ostravy po kapitálových účtech zůstane v roce 2013 pod 5% celkových příjmů ve srovnání s 3,5% v roce 2012, a to i přes snížení provozních marží města díky nižším investicím očekávaným v roce 2013. Po očekávaném oživení provozní výkonnosti města v období 2014 - 2015, spolu s nižšími investičními výdaji díky ukončení programového období EU 2007 - 2013, oznámí Ostrava v období 2014 - 2015 pravděpodobně mírný přebytek po kapitálových účtech v průměrné výši 1,8% celkových příjmů.

Náš optimistický scénář předpokládá zvýšení HDP o 0,5% nad údaj v základním scénáři. Spolu s vyššími kapitálovými příjmy předpokládanými z prodeje bytů by to v období 2014 - 2015 vytvořilo vyšší přebytky po kapitálových účtech v průměru 3,8% celkových příjmů. Náš pesimistický scénář předpokládá bezprecedentní pokles 5% tuzemského HDP, což by snížilo v období 2014 - 2015 provozní marže v průměru na 8% provozních příjmů a navýšilo schodek po kapitálových účtech nad 5% celkových příjmů.

Graf 1

Zůstatek po kapitálových účtech (města) Ostravy (% celkových příjmů)

Base Case	Základní scénář
Upside Case	Optimistický scénář
Downside Case	Pesimistický scénář
f – Standard & Poor's forecast	f – Výhled společnosti Standard & Poor's

Dluhové zatížení: Pravděpodobně zůstane po umoření dluhopisů v červenci 2014 středně vysoké

Po umoření dluhopisů v červenci 2014 se bude dluh zajištěný daněmi v roce 2015 pohybovat na úrovni asi 40% konsolidovaných provozních příjmů, v porovnání s 72,4% v roce 2013.

Daněmi zajištěný dluh Ostravy zahrnuje záruky, které město dalo na konci roku 2012 napůl veřejné společnosti v souvislosti se státními granty v hodnotě 50 milionů Kč.

V našem pesimistickém scénáři by se dluhové zatížení města, po zhoršení schodku po kapitálových účtech, zvýšilo až na 61% konsolidovaných provozních příjmů. Takové zvýšení je však podle našeho názoru momentálně nepravděpodobné.

Graf 2

Dluh (města) Ostravy zajištěný daněmi

Tax supported debt (left scale)	Daněmi zajištěný dluh (levá škála)
As % of operating revenues (base case) (right scale)	Jako % provozních příjmů (základní scénář) (pravá škála)
As % of operating revenues (upside) (right scale)	Jako % provozních příjmů (optimistický scénář) (pravá škála)
As % of operating revenues (downside) (right scale)	Jako % provozních příjmů (pesimistický scénář) (pravá škála)
(Mil. CZK)	(v milionech Kč)
CZK - Czech koruna	CZK - česká koruna
f - Standard & Poor's forecast	f - Výhled Standard & Poor's

Omezená rizika spojená s podmíněnými závazky

Většina ostravských městských společností poskytuje základní služby a nevykazuje schodky, kromě provozovatele veřejné dopravy, který vytvářel ztráty i v minulých letech. I když tato společnost nevykazuje pět let ztráty, spoléhá na dotace města, které představují více než 60% jejích provozních příjmů. Všechny městské společnosti potřebují k půjčkám souhlas města, ale podle našich informací žádná z nich nevykázala k 31. prosinci 2012 žádný finanční dluh. Vedení Ostravy dohlíží na finanční výkonnost těchto společností tak, jak bylo prokázáno hloubkovým externím auditem období 2009 - 2010, který se zaměřil na zlepšení efektivity a kontroly zavedené v roce 2013 pro sledování výsledků těchto společností s porovnáváním s cílovými hodnotami.

Máme informaci, že Ostrava momentálně neřeší žádnou významnou žalobu ani riziko související s životním prostředím.

Tabulka 2

V milionech Kč	2007(A)	2008(A)	2009(A)	2010(A)	2011(A)	2012(A)
Provozní příjmy	9.742	10.183	9.328	9.755	10.275	8.829
Provozní výdaje	7.877	8.176	8.285	8.523	8.682	7.505
Provozní zůstatek	1.865	2.007	1.043	1.231	1.594	1.324
Provozní zůstatek (% provozních příjmů)	19,14	19,71	11,18	12,62	15,51	14,99
Kapitálové příjmy	1.220	1.060	1.383	1.169	543	1.002
Kapitálové výdaje (capex)	2.378	2.513	2.864	2.539	1.772	2.672
Zůstatek po kapitálových účtech	706	554	(439)	(139)	364	(346)
Zůstatek po kapitálových účtech (% celkových příjmů)	6,44	4,93	(4,10)	(1,27)	3,37	(3,52)
Splacený dluh	267	221	185	174	13	66
Zůstatek po splaceném dluhu a nových půjčkách	440	332	(624)	(314)	346	(353)
Zůstatek po splaceném dluhu a nových půjčkách (% celkových příjmů)	4,01	2,96	(5,82)	(2,87)	3,20	(3,59)
Celkové výpůjčky	0	0	500	500	300	1.790
Zůstatek po výpůjčkách	440	332	(124)	186	646	1.437
Růst provozních příjmů (%)	N.M.	4,52	(8,40)	4,58	5,34	(14,8)
Růst provozních výdajů (%)	N.M.	3,80	1,34	2,87	1,86	(13,55)
Upravitelné příjmy (%)	15,21	15,88	17,05	19,03	17,41	21,68

celkových příjmů)						
Kapitálové výdaje (% celkových výdajů)	23,19	23,51	25,69	22,95	16,95	26,25
Přímý dluh (zůstatek na konci roku)	3.438	2.990	3.459	3.682	4.429	5.628
Přímý dluh (% provozních příjmů)	35,29	29,36	37,09	37,75	43,10	63,74
Daněmi zajištěný dluh (% konsolidovaných provozních příjmů)	43,59	38,02	33,58	38,26	43,59	63,74
Úrok (% provozních příjmů)	1,86	1,79	1,86	1,82	1,80	2,25
Dluhová služba (% provozních příjmů)	4,60	3,96	3,84	3,61	1,92	3,00

CZK – česká koruna; N.M. – bez významu

Tabulka 3

(Město) Ostrava – Finanční výhledy									
(v mil. Kč)	2013(BC)	2014(BC)	2015(BC)	2013(UC)	2014(UC)	2015(UC)	2013(DC)	2014(DC)	2015(DC)
Provozní příjmy	8.718,3	8.971,0	9.254,2	8.731,7	9.011,5	9.324,3	8.583,6	8.573,3	8.582,8
Provozní výdaje	7.689,1	7.872,3	7.866,4	7.689,1	7.872,3	7.866,4	7.689,1	7.872,3	7.876,4
Provozní zůstatek	1.029,2	1.098,7	1.387,8	1.042,6	1.139,3	1.457,9	894,5	701,0	706,4
Provozní zůstatek (% provozních příjmů)	11,8	12,2	15,0	11,9	12,6	15,6	10,4	8,2	8,2
Kapitálové příjmy	836,2	476,2	376,2	836,2	576,2	576,2	836,2	276,2	276,2
Kapitálové výdaje (capex)	2.300,0	1.500,0	1.500,0	2.300,0	1.500,0	1.500,0	2.300,0	1.500,0	1.500,0
Zůstatek po kapitálových účtech	(434,6)	75,0	264,1	(421,1)	215,5	534,2	(569,2)	(522,8)	(517,4)
Zůstatek po kapitálových účtech (% celkových příjmů)	(4,5)	0,8	2,7	(4,4)	2,2	5,4	(6,0)	(5,9)	(5,8)
Splacený dluh	162,7	2.808,3	442,8	162,7	2.808,3	292,8	162,7	2.808,3	600,0
Zůstatek po splacení dluhu a po půjčkách	(597,3)	(2.733,3)	(178,8)	(583,9)	(2.592,8)	241,3	(732,0)	(3.331,1)	(1.117,4)
Zůstatek po splacení dluhu a po půjčkách (% celkových příjmů)	(6,3)	(28,9)	(1,9)	(6,1)	(27,0)	2,4	(7,8)	(37,6)	(12,6)
Celkové výpůjčky	850,0	600,0	-	850,0	600,0	-	850,0	1.100,0	1.200,0
Zůstatek po výpůjčkách	252,7	(2.133,3)	(178,8)	266,1	(1.992,8)	241,3	118,0	(2.231,1)	82,6
Růst provozních příjmů (%)	(1,3)	2,9	3,2	(1,1)	3,2	3,5	(2,8)	(0,1)	0,1
Růst provozních výdajů (%)	2,4	2,4	(0,1)	2,4	2,4	(0,1)	2,4	2,4	0,1
Upravitelné příjmy (% provozních příjmů)	23,1	22,8	22,5	23,1	22,7	22,3	23,5	23,9	24,2
Kapitálové výdaje (% celkových	23,0	16,0	16,0	23,0	16,0	16,0	23,0	16,0	16,0

výdajů)									
Přímý dluh (na konci roku)	6.314,8	4.106,4	3.663,6	6.314,8	4.106,4	3.813,6	6.314,8	4.606,4	5.206,4
Přímý dluh (% provozních příjmů)	72,4	45,8	39,6	72,3	45,6	40,9	73,6	53,7	60,7
Dluh zajištěný daněmi (% konsolidovaných provozních příjmů)	73,0	46,3	40,1	72,9	46,1	41,4	74,2	54,3	61,2
Úrok (% provozních příjmů)	2,5	2,7	0,9	2,5	2,7	0,9	2,5	2,8	1,1
Dluhová služba (% provozních příjmů)	4,3	34,0	5,7	4,3	33,8	4,0	4,4	35,6	8,1

CZK – česká koruna. BC – základní scénář společnosti Standard & Poor's. UC – optimistický scénář společnosti Standard & Poor's. DC – pesimistický scénář společnosti Standard & Poor's.

Tabulka 4

	2007(A)	2008(A)	2009(A)	2010(A)	2011(A)	2012(A)
Populace	308.374	307.767	306.006	303.609	299.622	297.421
Růst populace (%)	(0,20)	(0,20)	(0,57)	(0,78)	(1,31)	(0,73)
Míra nezaměstnanosti (%)	11,00	8,40	8,40	8,40	11,70	13,10

Zdroj: Český statistický úřad, Ministerstvo práce a sociálních věcí

Tabulka 5

Město Ostrava - shrnutí publikovaných bodů hodnocených faktorů*	
Institucionální rámec	Vyvíjející se, ale dobrý
Finanční řízení	Neutrální
Likvidita	Velmi pozitivní
Naznačená úvěrová úroveň	a+
Převažující faktory	Žádné

* Společnost Standard & Poor's přiřazuje body v osmi hlavních hodnotících faktorech, ze kterých publikujeme tři.

Související kritéria a průzkum

Metodika pro hodnocení mezinárodních místních a regionálních správ, 20. září 2010

Podrobnosti hodnocení (k 14. červnu 2013)	
Ostrava (město)	
Úvěrové hodnocení vydavatele	A+/stabilní/A-1
Senior nezajištěný	A+

Historie úvěrového hodnocení vydavatele	
2. srpna 2012	A+/stabilní/A-1
27. září 2011	A/pozitivní/A-1
20. září 2010	A/stabilní/A-1
Defaultní historie	
Žádná	
Populace	297.421 (konec roku 2012, zdroj: Český statistický úřad)
HDP na osobu	318.155 Kč (údaj roku 2011 pro Moravskoslezský kraj, zdroj: Český statistický úřad)
Současná správa	
Primátor Ing. Petr Kajnar, člen strany ČSSD, vede středně levou koalici stran ČSSD a ODS	
Volební plán	
Městské zastupitelstvo	
Poslední volby: 2010	
Příští volby: 2014	

* Pokud není uvedeno jinak, všechna hodnocení v této zprávě jsou hodnocení na globální škále. Úvěrová hodnocení společnosti Standard & Poor's na globální škále jsou srovnatelná napříč zeměmi. Úvěrová hodnocení společnosti Standard & Poor's na národní škále jsou v relaci s povinnostmi a povinnostmi v rámci konkrétní země.

Další kontakt:

International Public Finance Ratings Europe; PublicFinanceEurope@standardandpoors.com

Copyright © 2012 Standard & Poor's Financial Services LLC. Všechna práva vyhrazena.

Obsah (včetně hodnocení, analýz a údajů vztahujících se k úvěru, modelu, software a ostatních aplikací a výstupů) ani jeho část (obsahu) nesmí být upravována, zpětně rozpracována, reprodukována nebo šířena v jakékoliv formě a jakýmikoliv prostředky, nesmí být ukládány v databázi nebo v systému obnovy bez předchozího písemného svolení společnosti Standard & Poor's Financial Services LLC, nebo jejích poboček (společně S&P). Tento obsah nesmí být využit pro žádné nezákonné nebo neodsouhlasené účely. S&P a poskytovatelé, třetí strany, ale také jejich ředitelé, úředníci, akcionáři, zaměstnanci a zástupci (společně strany S&P) nezaručují správnost, úplnost, načasovatelnost ani přístupnost tohoto obsahu. Strany

S&P nejsou zodpovědné za žádné chyby nebo opomenutí (zanedbáním nebo jiné) bez ohledu na jejich příčinu, ani za výsledky obdržené využitím tohoto obsahu, nebo pro zajištění a zachování jakýchkoliv vstupních dat uživatelem. Tento obsah se poskytuje na principu „takový, jaký je“. STRANY S&P ODMÍTÁJÍ VŠECHNY VYSLOVENÉ NEBO VYPLÝVAJÍCÍ ZÁRUKY, VČETNĚ, ALE BEZ OMEZENÍ, VEŠKERÝCH ZÁRUK OBCHODOVATELNOSTI NEBO SPRÁVNOSTI PRO NĚJAKÝ KONKRÉTNÍ ÚČEL NEBO VYUŽITÍ, BEZCHYBNOSTI, CHYB SOFTWARE NEBO VAD, KTERÉ BY FUNKCI TOHOTO OBSAHU NARUŠILY, NEBO SKUTEČNOSTI, ŽE BY TENTO OBSAH BYL PROVOZOVATELNÝ S NĚJAKÝM NASTAVENÍM SOFTWARE NEBO HARDWARE. V žádném případě strany S&P nebudou zodpovědné žádné jiné straně za přímé, nepřímé, náhodné, exemplární, kompenzační, trestné, zvláštní nebo následné škody, za náklady, výdaje, právní poplatky nebo ztráty (včetně, bez omezení, ušlého zisku nebo ušlého příjmu a příležitosti nákladů nebo ztrát způsobených zanedbáním) ve spojení s použitím tohoto obsahu, a to i v případě, kdy byly upozorněny na možnost takových škod.

Analýzy související s úvěrem i jiné, včetně hodnocení a prohlášení v obsahu jsou vyjádřením názoru k datu, kdy byly vyjádřeny, a nejde o prohlášení faktů. Názory, analýzy a rozhodnutí uznávající hodnocení S&P (popsané níže) nejsou doporučením nakoupit, podržet nebo prodat jakékoliv cenné papíry nebo učinit nějaká investiční rozhodnutí a netýkají se vhodnosti jakýchkoliv cenných papírů. S&P nepřebírá žádnou povinnost aktualizovat tento obsah po jeho zveřejnění, a to v žádné formě nebo formátu. Na tento obsah by se nemělo spoléhat a není nahrazením schopnosti, úsudku a zkušeností uživatele, jeho vedení, zaměstnanců, poradců a/nebo klientů při provádění investice nebo jiném podnikatelském rozhodování. S&P nekoná jako zmocněnec nebo investiční poradce, kromě případů, kde je takto registrována. Zatímco S&P obdržela informace ze zdrojů, které považuje za spolehlivé, S&P sama neprovedla audit a nepřebírá žádnou povinnost týkající se opatrnosti nebo nezávislého ověření informací, které obdržela.

V rozsahu, který regulační úřady umožňují hodnotící agentuře uznat v jedné jurisdikci, je hodnocení vydané v jiné jurisdikci pro určité regulační účely, si S&P vyhrazuje právo přiřadit, stáhnout nebo pozdržet takové uznání, a to kdykoliv podle vlastního zvážení. Strany S&P odmítají jakoukoliv povinnost, která je následkem přiřazení, stažení nebo pozdržení uznání, ale také jakoukoliv zodpovědnost za jakékoliv škody, které se považují jako utrpěné na základě tohoto obsahu.

S&P udržuje některé činnosti svých podnikových jednotek navzájem oddělené, aby tak ochránila nezávislost a objektivitu příslušných činností. Výsledkem toho je, že některé podnikové jednotky S&P mohou mít informace, které nejsou k dispozici ostatním podnikovým jednotkám S&P. S&P si stanovila politiky a postupy pro udržení důvěrnosti některých neveřejných informací obdržených ve spojení se všemi analytickými procesy.

S&P může obdržet za svá hodnocení a některé analýzy kompenzaci, obvykle od vydavatelů nebo předplatitelů cenných papírů nebo od povinných. S&P si vyhrazuje právo šířit své názory a analýzy. Veřejná hodnocení a analýzy S&P jsou k dispozici na webových stránkách S&P www.standardandpoors.com (zdarma) a na www.ratingsdirect.com a www.globalcreditportal.com (předplatné) a mohou být šířeny i jinými prostředky, včetně publikací S&P a třetími stranami – distributory. Další informace ohledně našich poplatků za hodnocení jsou k dispozici na www.standardandpoors.com/usratingsfees.

McGRAW-HILL